

PLANINSKI VEŠNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1900.

Leto VI.

Potovanje na Severni rtič (kap).

Spisal Ivan Plantan.

(Dalje.)

Ko smo potem stopili na kopno, so se pomaknile te divje zveri nekoliko v breg, in sedaj so se bojazljive dame prepričale, da so bile te žive prikazni v znožju Severnega rtiča precej zanemarljive — krotke ovce, ki se poletenski čas tukaj z velikim trudom prežive ob pičli travi in pustem mahu in semtertja s kako cvetko. Njih pastir ima 16 m nad morjem majhno leseno kočo, kjer šteje dni in ure, pričakujoč trenotka, ko se s svojimi ovci povrne v domačo svojo kočo pri Hamerfestu. Ta pastir je tu na robu Evrope vendar od kulture že toliko pridobil, da nam je ponujal razne školjke in ribje kosti, dobro poznajoč vrednost denarja. Nekateri gostje so mu eno ali drugo malenkost odkupili v spomin na današnji dan, drugi smo mu par ōrov potisnili v roke.

Počeli smo potem počasi korakati po jako strmi in polzki stezi, ki pelje na visoko planjavo Severnega rtiča. Komaj smo prehodili kakih sto korakov, zagledam na levi strani steze vse polno višnjevih in rumenih cvetlic v najlepšem cvetju. Rumene so bile menda anemone, višnjeve so mi pa neznane. Nikjer drugod nisem še videl teh cvetk tako bujno cvetočih in tako žive barve kakor tu. Vso to bujnost in živost pa provzročata morje in pa solnce, ki ne zatone tri mesece. Nepopisno so nas razveselile cvetlice v tem temnočrnem jarku skalnatega, najsevernejšega dela Evrope, in vsakdo si jih je par utrgal in shranil za spomin na potovanje na Severni rtič.

Ker je bila hoja po strmi in polzki stezi težavna in neprijetna, sem izročil svoj havelok mornarju; bilo mi je že silno vroče, in dež je tudi že počel, bržkone nam na ljubo, ponehavati. Ko sem bil prost vseh spon, sem začel krepko stopati

in kmalu sem bil s tovarišema Brunšvičanom in Saksoncem na čelu vse karavane, in v petih četrtinkah smo dospeli na vrh Severnega rtiča!

Gledali smo proti severu po morju, toda nebo ni še bilo čisto in razgled ne še razločen. Obrnili smo se torej proti jugu in za par korakov smo stali ob znamenju, katero je „Avstrijsko turistovsko društvo“ leta 1887. ob svojem izletu na Severni rtič dalo tukaj ob skalo pritrditi. Pred nami se pa je proti jugu razprostirala velikanska planjava, večinoma kamenita in prav redko obrasla z mahom in s kako cvetko. Najbolj čudno se mi je zdelo, da se tukaj na najvišjem vrhu semtertja nahajajo tudi majhne močvare s pravo šoto kakor na barju. Pobral sem si tudi kosce kamena, da ga prinesem svojim rojakom v dokaz, kako kamenje je na vrhu rtiča.

Kmalu me je pa začelo prav pošteno zebsti, kajti moj havelok je nosil daleč za mano mornar, ki so ga razne dame in gospodje tako obložili, da je moral večkrat počivati, to pa tudi iz vljudnosti do dam, katerim je predla jako trda pri plezanju na vrh gore. Ozrl sem se večkrat nazaj, če ne pride moj nosač, toda ni ga bilo nikjer, in moral sem v tanki letni suknjici — na srečo sem imel volneno srajco — mahati jo po vs-j široki planjavi proti lesenemu paviljonu na zahodnem robu. Bil sem od potu ves premočen, in zato nisem smel ni trenotek čakati, če se nisem hotel pošteno prehladiti, kajti tu gori je pihalo tako hudo kakor na Triglavu. Sedaj sem se spomnil starega kranjskega pregovora, da je včas „slaba suknja več vredna kakor vsa žlahta“, in bežal sem po kameniti planoti vedno naprej brez svojega haveloka, ki ga je mornar v potu svojega obraza nosil daleč za menoj.

Ker je na vrhu Severnega rtiča velikokrat silno viharo in jako nevarno, da človeka ne odnese vihar v Ledeno morje, je dala nordenfjeldska parobrodna družba pritrditi po vsej planoti od severnega roba, kjer dospe steza do vrha, do paviljona železno žico na železne droge, in ta žica, ki je nad 150 m od severno-zahodnega roba te gore oddaljena, ščiti potnika vsake nezgode.

Ko smo korakali do malega eno uro, smo zagledali leseni paviljon in poleg njega visok kamen, ki so ga v spomin na obisk nemškega cesarja in švedskega kralja pred par leti postavili tukaj. Dospevši do paviljona, smo zapazili, da je s prst debelo železno žico pritrjen v skalo na vse strani, ker bi sicer prav lahko kdaj zletel v Ledeno morje.

Bilo je nekaj čez $\frac{1}{4}$ na 12. uro, in upal sem, da se kmalu popolnoma zjasni, kajti oblaki so se hitro trgali in veter jih je na vso moč razganjal.

Ko smo napisali nekaj razglednic ter jih oddali poštnemu uradniku v paviljonu, potem pa se malo okrepčali, sem šel okoli polnoči pred paviljon in zagledal sem zlato polnočno solnce, ki se je prikazalo izza oblakov! Poklical sem vso družbo, ki se je v živahnem razgovoru skoro bolj brigala za peneči šampanjec nego za polnočno solnce. Vsi so pridrli pred paviljon. Na zahodni strani nad morjem se nam je pokazalo zlato polnočno solnce v vsej svoji krasoti; še

nikdar razen prejšnje noči nisem videl solncea tako krasnega kakor tukaj! Stal sem že na vrhu marsikatero gore in raznih snežnikov, pa tako mi ni solnce nikdar ogrevalo srea kakor tu na 300 m visokem zapuščenem rtiču ob polnočni uri!

Sedaj se nam je odprl pogled po veličastnem neizmernem Ledenem morju proti vzhodu, severu in zahodu, in proti jugu lesketali so se snežnobeli vrhovi najvišjih gora na otoku „Magerö“. Vse je bilo navdušeno in srečno, kajti namerili smo prav ugoden dan. Mornarji so nam pravili, da se večkrat pripeti, da radi slabega vremena potniki niti ne zapuste parobroda, ker se nočejo zaman truditi na vrh rtiča. Mi smo pa v dveh dnevih danes v drugič videli po deževnem večeru prekrasno polnočno solnce! Tudi črnosivi Severni rtič s svojimi divjimi razpokami in prepadi, ki segajo do morja, je izgubil v svitu polnočnega solncea čemerikavo svoje lice: razvedrilo se mu je pod blagodejnim vplivom zlatih solnčnih žarkov. Ni pa mogoče popisati čutil, ki so nas v tem trenutku na tem kraju navdajala. Človek mora kaj takega le sam doživeti. Meni manjka besed, da bi ta krasni prizor, to čudovito razsvetljava, splošno navdušenje in občudovanje naslikal le približno. Peli in vriskali smo od radosti in metali razne šampanjske steklenice na zahodnem robu planote v morje. Fotograf, ki je v „Tromsö“ prišel na krov našega parobroda, je postavil svoj aparat, nas razvrstil pred paviljonom, in ob polni po polnoči smo bili na vrhu Severnega rtiča fotografovani! Da sem si tudi jaz kupil tako sliko, je umevno, ker drugače bi mi morda Ivan Grozni, moj prijatelj, ne verjel, da sem res hodil po kapu ob polnočnem solneu.

Vendar smo videli tudi v tem trenutku splošnega radovanja jako žalostno lice — blede lune. Ta je iz gole zavisti napram zlatemu solneu obleдела, da je bila komaj vidna. Če bi bila mogla, bi se bila skrila same jeze, ker je tukaj prišla ob veljavo.

Ko smo bili naslikani, smo vstopili, razburjeni od prijetnega užitka prekrasnega prirodnega čudesa, v paviljon in sedaj smo z velikim navdušenjem segli po šampanju in napivali svoji mili domovini in svojim rodbinam, polnočnemu solneu in končno drug drugemu pa sami sebi! Radost je bila občna, in Agličanke ter Francozinje so trkale z nami, kakor da smo že davno dobri znanci in prijatelji. Tu gori smo postali, čeprav vsak drugega rodu, vendarle bratje in čutili smo se ene in iste matere-zemlje otroci!

Dasi nas je na vrh rtiča dospelo le okoli 40 gostov, je potočil mož, ki biva v mesecih juniju in juliju tu gori, jako lepo število buteljč šampanjca, kajti v paviljonu se sploh nobena druga pijača in nič drugega ne dobi kakor šampanjec. Na strani paviljona je cela grmada tekom let nabranih šampanjskih praznih buteljč, in kdor hoče, vrže lahko par takih steklenic s svojo vizitnico, če mu drago, v Ledeno morje. Ker je tukaj rob kapa jako navpičen, pade vsaka količkaj močno zagnana steklenica v morje, in ljudje imajo s to nedolžno igro veliko veselja tu na „koneu sveta“.

Čas nam je silno hitro potekel, in ob 2. uri po polnoči je dal eden mornarjev znamenje, da moramo zapustiti mesto, kjer smo imeli srečo pri polnočnem solncu gledati skrajni severni rob Evrope in veličastno Ledeno morje! Dvignili smo se, in še en pogled po snežnikih na jugu in po morju proti severu, smo krenili pri belem dnevu, zaviti v svoje haveloke, proti severu na stezo, ki pelje od roba doli v zaliv „Hornvik“. Sedaj smo šele spoznali, zakaj je ob vsej stezi opeta močna vrv, ki je privezana na železne kline, zabite v skalovje. Brez te vrvi sploh ni mogoče navzdol iti; kajti steza je silno strma in tudi premočena, vrhutega pa zdrži še vsak trenotek kak kamen izpod noge, tako da nima nikjer zanesljive podlage. Treba je torej, da se človek ves čas drži za to vrv, ker bi sicer lahko padel in po glavi priletel doli k morju. Ker sem precej vaje takemu plezanju, sem brez vsake nezgode prišel doli; drugače se je pa godilo potnikom, ki niso hribolazci, in našim damam. To je bilo vikanja celo pot; kajti sedaj je ta, sedaj zopet ona dama, akoravno se je držala za vrv, sedla na polzko stezo in se malo podričala. Neka starejša francoska dama je celo pot silno oštevala svojega moža, zakaj da jo je zvalil na kap, če ji noče pomagati, ko je noge ne neso. Ali mož je bil, kakor so vsi dobrosrčni možje, popolnoma nedolžen. On ni bil spravil svoje polovice na kap, pač je pa ona sama hotela biti tam kakor njen soprog in šla je po sili na kap. Sedaj ji pa starikasti mož ni mogel pomagati, kajti imel je sam s seboj dosti trpljenja, ker stare noge so nesle komaj njega in steza je komaj za eno osebo dovolj široka; vsled tega je bilo nemogoče, da bi bil svoji polovici kaj pomagal. Ko smo se v znožju kapa zbrali, so bili nekateri gospodje in nekatere, če ne vse dame nekako marogasti, kajti kdor je sedel na stezo, je odnesel tudi na svoji obleki viden spomin na svoje neprostovoljno počivanje s seboj na krov „Kong Haralda“.

Starec Severni rtič je bil pa zopet vesel, ko smo se izgubili z njegovega hrbta, in zadremal je zopet po stari navadi v jutro, da se opoči od nenavadnega vrišča in hrupa, ki smo ga mi neklicani gostje cele tri ure na njem provzročali. Poslovili smo se od njega, prepričani, da bo komaj eden izmed nas še kdaj stopil v ta čarobni kot sveta! Veseli smo bili, da smo srečno dospeli do zaželenega cilja in se zopet vrnili k morju. Ker pa je ves čas bril sever, odkar smo bili odrinili na rtič, je bilo morje hudo razburkano; zato smo le s težavo zlezli v čolne, ki so jih valovi dvigali kakor pene in semtertja metali.

Vljuden kakor sem, sem čakal, dokler sem mogel, ob bregu in naposled sedel v zadnji čoln, ki nas je imel prepeljati k parobrodu. Zadel sem prav dobro, kajti prišel sem v družbo treh mladih Francozinj in dveh Angležinj in nekaj gospodov. Mornarji so odrinili od brega, in sedaj smo začeli plesati po morju, da so dame kričale, kakor bi jih kdo drl. Tudi jaz sem mislil, da je prav lahko mogoče, da se bomo brez potrebe vsak čas kopali v Lednem morju; kajti naš čolnič, v katerem nas je bilo štirinajst, je bil skoro do roba stranice v vodi, in bati se je bilo, da se prevrne, in da izginemo vsi v morje.

Ko smo bili že kakih štirideset korakov priveslali do našega parobroda, so pridrevili valovi od severne strani s tako silo ob čoln, da so popadali nekateri potniki raz svoje sedeže. Jaz sem imel pa posebno srečo; kajti meni je mlada Francozinja, ki je ravno bila vstala od strahu, padla okoli vratu in se me oklenila tako krepko, da sem bil prepričan, da me tudi tedaj več ne izpusti, če padeva v morje. Imel sem torej vsaj to tolažbo, da bom v prijetni družbi in mehkem objemu lepe Francozinje potoval v kraljestvo Neptuna, če se že naš čoln potopi. Ker se me je mlada gospa tako krepko držala v svojem strahu, je bilo to njenemu v bližini sedečemu soprogu nekako neprijetno, toda v veliki razburjenosti in ob neprestanem guganju našega čolna ni mogel priti do mene in svoje žene reklamovati ali je prevzeti.

Ko smo priveslali do parobroda, smo se morali nad dvajset minut boriti z valovi, dokler se ni par možem posrečilo stopiti na stranske stopnice „Kong Haralda“. Ker smo polomili vse tri droge, s katerimi se drži čoln pri izkrcavanju, in ker nas je metalo morje ob stran parobroda nad poldrug seženj visoko, nismo mogli z damami drugače priti na stopnice, kakor da so pritrdili čoln na obeh konceh na vrv in ga ob strani „Kong Haralda“ dvignili s škripci. Sedaj sem jaz z lepim svojim bremenom polagoma zlezel iz čolna in vso preplašeno mlado gospo izročil njenemu soprogu, ki se mi je za moj trud kratko zahvalil. Seveda sem odklonil to zahvalo, ker sem kaj rad bil opora trepetajoči lepi Francozinji.

Ko smo bili zopet vsi na krovu „Kong Haralda“, je zažvižgal parnik s svojo piščalko ter krenil proti jugu. Sedaj smo nastopili povratek v Trondjem. Poslovil sem se od svojih tovarišev in znancev, ko sem bil izpil čašo vročega čaja, in po 3. uri zjutraj poiskal svoje ležišče ter ves zadovoljen s tem, kar sem danes doživel, mirno zaspal.

Dne 28. julija, zjutraj ob 9. uri, smo bili v luki pri Hamerfestu. Tu se je število potnikov pomnožilo za eno glavo; vstopil je namreč star gospod, Dunajčan, ki se je z malim parobrodom „Lofoten“ vrnil od Spitzbergena. Ta mož nam je pravil, da je zadnjih osem dni prav slabo preživel na malem parobrodu, s katerim se je vozil v Spitzbergen in nazaj; kajti ves čas ni mogel nič spati in tudi slabo hrano je imel na neznatnem parniku. Vesel je bil torej, da je ravno o pravem času dospel v Hamerfest in se vkrcal na elegantnem in velikem našem „Kong Harald“. Vesel sem bil pa tudi jaz, da se nisem s tem Dunajčanom vozil v Spitzbergen, ker tam ni imel nobenega užitka in videl ni nobenega severnega medveda, kakor se je nadejal. Mi smo pa imeli srečo, da smo med potjo od Tromsøja dalje večkrat videli velikanske kite, da smo neštevilno delfinov imeli za spremljevalce in da smo s hrano in pijačo bili izborno preskrbljeni.

Obedovali smo običajno ob eni, večerjali ob osmi, zajtrkovali pa skupno ob deveti uri; vendar je pa vsakdo tudi sam zase lahko zajtrkoval, če se je zakasnil, ali če mu je tako bolj ugajalo. Za zajtrk nam je bila miza jako bogato preskrbljena: kava, čaj, mleko, razne gorke in mrzle pečenke, surovo maslo, troje vrste

kruh in razno pecivo, slanina in prekajene ribe, zlasti losos, jajca, fine klobase in Bog ve kaj še vse nam je bilo na razpolaganje. Mislim, da je to pač zbirka, ki more zadovoljiti najhujšega lakomneža ter tudi gurmana. Opoldne smo imeli juho in šest do osem vrst najokusnejše pripravljenih jedil, sadje in led. Jako važno ulogo so igrale pri obedu raznovrstne fine ribe, kajti vselej smo jih dobili drugačne vrste, in kdor jim je bil prijatelj, se jih je tukaj lahko za pol leta naprej nasitil. Za večerjo smo imeli juho, pečenko, kuhano in surovo slanino, ribe, klobase, jajca, surovo maslo, sir, čaj itd.

Jaz sem se silno čudil, ko sem videl, kako težko nalogo nam je naložila nordenfjeldska parobrodna družba s tako bogatim menüjem; in vendar sem imel pri obedu nekega nemškega soseda, ki je vzel od vsakega jedila, kolikor jih je prišlo na mizo, ne samo po enkrat, temveč tudi po dvakrat in celo po večkrat ter pri zajtrku pojedel poleg jaje in surovega masla, čaja, itd. cel krožnik slanine! Bil je pa tudi orjaške postave in doktor filozofije. Ne vem, če ima ta mož vedno tako zdrav želodec, ali je severni morski zrak vplival nanj tako blagodejno, da je lahko take ogromne množine spravil v svoj želodec. Prepričan sem pa, da bo mislil na polne lonce na „Kong Harald“ ves čas svojega življenja, ker v svoji domovini gotovo ne dobi toliko in tako izbornih jedil vsak dan na mizo.

Hrano smo plačali že z voznim listkom v Trondjemu, pijačo pa smo morali posebej kupovati; po večerji nas je namreč vsak dan vse zapored prosil strežaj, steward, da naj zapišemo na listič številko svoje spalnice in kaj da smo tisti dan popili na račun. Te listke je potem pobral in zadnji dan, predno smo bili prispeli v Trondjem, nam je izročil račun z našimi listki, zaključen po cenah, ki so vpisane v ceniku na parobrodu. Na ta način nam ni bilo treba po vsakem obedu ali po vsaki večerji menjavati in plačevati.

Živelimo, kakor razvidno, prav dobro in pili smo poleg čaja tudi kako buteljko renca in portvina in pa zlasti po večerji do polnoči tudi viski. Ker so pa te pijače premočne, smo jih pili le z mineralnimi vodami, kar je zlasti za žejo bilo jako dobro.

Toliko sem omenil le zato, da pojasnim, kako smo bili na „Kong Harald“ preskrbljeni. —

Pluli smo iz Hamerfesta skoz Sörösund po prostem morju mimo otoka „Loppen“ ter o polnoči due 28. julija prispeli do otoka „Skarö“ poleg velikega otoka „Vannö“, kjer smo sô ustavili in v čolnih se prepeljali do kitove postaje angleško-švedske družbe, ki tukaj lovi kite in cvre ribje olje iz njih masti.

V mali luki je bilo zbranih osem lovskih parobrodov, ki preganjajo kite in jih ubite potem spravljajo semkaj. Lov na kita je jako zanimiv. Razlagali so nam na postaji, kako brzi parobrodi toliko časa hitijo za kitom, da ga utrudijo, in ko se zopet pokaže na površju vode in „duška“, počí smrtonosni strel iz topa, in kitu se zasadi v život ostra, kratka železna harpuna. Harpuna je pa na vzmeteh, in ko prileti vanj, spusti vzmeti, in sedaj se štirje deli, ki so bili prej zloženi,

razkrope in raztrgajo ves drob ribi tako, da kmalu pogine. Na močnih verigah jo z vlečejo parobrodi potem v Skarō in ondi s škripei na kopno.

Ko smo prišli na postajo, so nas že čakali delavci ter nas peljali do obali, kjer je ležal ubit velikanski kit, ki so ga bili tisti dan pripeljali za to tovarno. Žival je bila kakih deset metrov dolga in primerno debela. Bilo je pa silno težko do nje priti; kajti okroglo kamenje na obali je vsled večletnega razteleševanja kitov tako z mastjo polito in zamazano, da ni mogoče varno hoditi in stopati.

Ko smo s pomočjo delavcev priplezali do morja in si od vseh strani ogledali morskega velikana, smo naprosili našega tovariša Berlinčana, da naj tega mirnega kita fotografuje. Ali mož je imel smolo; pozabil je bil namreč svoj aparat na parobrodu, pa ni mogel ugoditi naši želji.

Vrnili smo se proti tovarni in si zamašili nos in usta; kajti prihajal je tako neznosen smrad, da ni bilo moči dihati. Če je že v Hamerfestu tovarna za guano občutno žalila naše nosove, je tukaj še hujši smrad, ki ga provzroča cvrtje kitove masti, a žganje velikih kosti je bil naravnost atentat na naše zdravje.

(Dalje prihodnjič.)

Iz mojega nahrbtnika.

Spisal J. M.

(Dalje.)

Nekoliko časa je bilo nato mirno, in že smo mislili, da pridemo vendarle do zaželenega spanja; toda ta up nas je varal: koncert se je pričel, predno smo bili mi popolnoma zaspali.

„Grom in strela“, zakolne enookec, „ali res ne bo zopet celo noč miru? Sunite ga, da tudi on ne bo spal, če mi ne moremo“.

Toda Saksonec — njemu je veljal ta prijazni opomin — ga ni hotel ubogati, ker je še čutil plačilo, s katerim ga je poprej doktor nagradil za tako delo usmiljenja. „Počakajmo malo“, je rekel, „morda neha smrčati. Ako ga zbudimo, bo zopet kričal“.

„Gospodje“, se oglasim sedaj jaz, „spati ne moremo; ako vam je všeč, pošalimo se malo, pa nam noč hitreje mine. Spustil bom doktorju par kapljice vode na nos, in ko se zbudi, začnimo vsi smrčati“.

Predlog moj je bil enoglasno sprejet. Mesec je ravno skozi okno svetil na ležišče, da sem natanko razločil doktorja. Ležal je vznak in imel usta na stežaj odprta. Vzel sem z okna steklenico in mu spustil nekoliko kapljic vode v usta. Toda ni se zbudil; malo je pomlaskal z jezikom, posrebal vodo in začel še huje smrčati. Sedaj sem mu pa polil nos, in to je pomagalo. Nehal je smrčati, zato smo pa mi začeli kakor na povelje.

„Kdo me je polil?“ je zavpil doktor. Odgovoril mu ni nihče. Potrpežljivost ga je minila kmalu; stresel je Saksonca in kričal nad njim, da je takoj pozabil, da mora smršati.

„Jaz vas nisem polil“, je hitel, „obrnite se, prosim, na kakega drugega izmed gospodov.“

„Gospod doktor“, oglasil sem se jaz, „pustite gospoda v miru in ne dolžite nikogar po krivem; komu bi pač prišlo na misel, da bi vas polival! Najbrže dežuje zunaj, streha je slaba, in morda vam je na ta način kaka deževna kaplja kanila na obraz.“

„Pojdite k vrugu s svojim dežjem; saj je zunaj svetlo kakor po dnevu“, zadrhl se je doktor.

„Morda se je pa na stropu prevrnila kaka posoda z vodo, sedaj pa kaplja skozi“, predrznil sem se pripomniti.

„No, to je že verjetnejše“, je odvrnil, „jutri se hočem prepričati, in če je stvar taka, pritožim se v knjigi.“

„Rekši tako, pa leže nazaj in zopet zažaga“, pel bi Homer, seveda v lepših verzih nego jaz.

Enookec je zopet začel gosti. „Potrpite malo“, tolažil sem tovariše, „da malo trdnjeje zaspi, potem ga zopet zbudim.“ Doktor je polagoma zopet legel na hrbet, odprl usta in vlekel dreto, da bi si ta obrt lahko zavaroval s patentom. Sedaj je zopet prišel zame čas delovanja. Vzamem steklenico, se iztegnem črez dijaka in jo nagnem. Tedaj se zgane dijak ter me zadene v roko, in lok, lok, lok je drla voda doktorju naravnost v odprto žrelo.

„P“, je zavpil in planil z ležišča — jaz sem že ležal na svojem prostoru — „kdo mi je vlil vode v usta?“ Sedaj se je pa spravil nad enookeca in kričala sta, da se je koča tresla.

„Ako ne mirujete“, se je drl enookec, „vržem vas iz koče na ledenik, da ga s svojim trebuhom prebijete; tam lahko kričite in smrčite, kolikor hočete.“

Da mu doktor ni ostal dolžan nobene besede, se razume samo ob sebi. Jaz sem se pa začel bati, da ne bi nastal kak tepež, potem bi me še vest pekla, da sem jaz kriv prelivanja krvi. Zato sem ju začel miriti, dijak in Saksonec sta mi pa pomagala. Slednjič se nam je vendar posrečilo, da smo ju spravili narazen.

Doktor je potem zopet legel z zatrjevanjem, da hoče zjutraj na vsak način zvedeti, kdo ga je napojil, in da se dotičnemu ne bo dobro godilo. Vsled razburjenosti ni menda mogel zaspati, zato nas ni motil več s smrčanjem. Nekaj ur spanja smo vendarle ujeli.

3. Črez Riffthor v Kaprun.

Najlepši in najzanimivejši izmed prelazov, ki vodijo iz Molnske doline na Solnograško, je gotovo Riffthor (3090 m). Leži med Prednjim Bärenkopfum

(3253 m) in Visoko Riffl (3342 m) ter drži v dolino Kaprun. Že l. 1832. je nadvojvoda Ivan poskušal tod črez Ture, toda poskus se mu je ponesrečil, ker je bil ledenik Karlinger preveč razpokan. Pot je posebno zato jako znamenita in lepa, ker vodi črez dva največja ledenika v Visokih Turah, namreč črez Pastirico in Karlinger.

Tudi jaz sem si izbral ta prehod. Ob treh me je vodnik poklical; tudi eno-okec in Saksonec sta se izkocabala z žimnic in se pripravljala na pot; hotela sta namreč črez Pfandelscharte v dolino Fusch. Doktor je zopet žagal, in bolj nalahko mu je pomagal dijak. Napravljali smo se kolikor mogoče tiho, ker hišni red zahteva, da se potniki ne smejo motiti v spanju. Enooki Berlinčan je bil še precej dobre volje, ker je za par ur zatisnil oči. Moje poskuse z vodo je imenoval „fantomno idejo“. Jaz bi sicer doktorja srčno rad prosil odpuščanja, toda hišni red mi je prepovedoval ga zbuditi; pustili smo ga torej z dijakom vred v Morfejevem objemu in natihoma zapustili koč. Pred koč smo se ločili.

Midva z vodnikom sva jo urezala skozi Gamsgrube. Bila je jako krasna noč. Mesec je svetil tako jasno, da kar nič nisva potrebovala svetilnice. Črez kake pol ure sva stopilâ na Gornjo Pastirico. Odtod občuduješ lahko prekrasni, do 30 m visoki strmec, po katerem se spušča Gornja Pastirica na Srednjo. Navpične ledene stene se lesketajo v različnih barvah, ogromni ledeni stolpi se dvigajo iznad ledenika, okroginokrog pa režé temne, globoke razpoke. Gorje hribolazcu, ki bi zašel v ta kraj; gotovo bi žalostno umrl v kaki razpoki. Gornjo Pastirico meje od Srednje trije Burgstalli: Visoki (2966 m), Veliki (2915 m) in Mali (2725 m). Podobni so trem ogromnim pečinam sredi ledenega morja. Njih stene so do 200 m visoke. Hribolazci jih obiskujejo zaradi lepega razgleda na Pastirico in njene razpoke.

Še enkrat sem se ozrl na Klek, katerega so že zlatili žarki vzhajajočega soluca. Kolikor dalje sem ga gledal, toliko veličastnejši se mi je zdel. Cele ure bi občudoval njega in njegove sosedé, vendar bi se še ne nasitil njih lepote. Toda moral sem naprej. Ko sva prišla mimo Visokega Bärenkopfa, sva zagledala pred seboj prostrano ledeno dolino. Klek se nama je že skril; na desni so se vzdigovale izza škrbine Fuscherkarscharte (2882 m) lahke meglice, ki jih je veter naglo zgrabil, jih podil okrog Burgstallov, ob katerih so se raztrgale in se polagoma porazgubile. Iz doline Fusch so se odbijali solnčni žarki, v katerih so žareli ledeni vrhovi daleč naokrog; v daljavi se je lesketal Pastirice rob, kakor bi bil polzlačen, Johannisberg se mi je pa zdel podoben velikanski ognjeni igli. Zares, krasnejšega pač ni nego jasno jutro na ledeniku, obrobljenem z nebotičnimi velikani.

Brez vsake težave sva korakala po ledeniku. Bil je tako zmrzel, da nama je kar škripalo pod nogami. Tuintam so se vlekle po njem dolge, temne proge. „Črez par dni“, opomnil je vodnik, „se odpro tod široke razpoke, katere bo treba obiti. Midva sva naletela na ugodno vreme; toda nazaj bodeva imela že slabšo

pot; na nekaterih krajih se popoldne odpro razpoke, in udiralo se nama bo pod nogama“.

Po zmerno napetem ledeniku sva dospela na Riffthor. Sedla sva, da bi se malo odpočila. Prelaz je popolnoma pokrit z debelim ledom; niti v najhujšem poletju se ne prikažejo tla skozi led. Razgled je pa jako lep. Johannisberg vidiš odtod zopet drugačen; podoben se ti zdi velikanski ledeni piramidi brez najmanjše temne proge. Pred nama se je širil ledenik Karlinger s strahovitimi razpokami. Na levi sem zapazil Kaprunerthörl (2634 m) in stezo, ki vodi v Kaprun. Izmed gora se mi je zdel najlepši Wiesbachhorn, za katerim pa glede ostre oblike ne zaostaja daleč Kitzsteinhorn (3204 m); tudi Hochtenn (3369 m), Visoki Eiser (3204 m) in Mali Eiser (2901 m) so se lepo videli. Daleč proti severu je pa sinjelo sivo Kamenito morje, izmed katerega se dvignjeta Watzmann (2728 m) s svojimi tremi roglji in Hundstod (2580 m). Vodnik mi je kazal tudi Zellsko jezero; toda meni se ni zdela tista modra proga, katero mi je kazal, podobna njegovi gladini. Ko sva se nekoliko okrepčala, sva začela lesti navzdol po ledeniku Karlinger, ki pa je ves muhast. Vodnik mi je rekel: „Der Karlinger ist ein verflüchter Kerl, ihm ist nie zu trauen“. Že njegov začetek je čudovit. Kjer namreč zdaj on dela hribolazcem preglavice, razprostirale so se v starodavnosti lepe, rodovitne planine, ki so bile last dveh kmetov. Nekoč sta se sporekla zaradi mej; nastal je nato velik prepir, ki je rodil mnogo jeze, sovraštva in preklinjevanja. Božja kazen pa ni izostala. Ledenik, ki se je do takrat nad planinami lesketal, se je začel nenavadno hitro navzdol pomikati in kmalu je pokrnil polovico planin. Sedaj sta se nasprotnika pomirila in izkušala sta z združenimi močmi ubraniti vsaj ostalo posest požrešnemu ledeniku. Toda zastoj! Vse planine je pokrnil debel led. Ker sta pa bila tako predrzna, da sta se ustavljala s silo Božji pravici, sta za kazen vkleta v ledenik in ga bodeta morala do sodnjega dne porivati proti dolini. Ljudstvo ju imenuje zato Keesschieber.

Karlinger je za Pastirico največji ledenik v Turah. Poprej je segal skozi vso dolino notri do Salice, in še sedaj je dolg do pet kilometrov, širok pa do tri kilometre. V dolenjem delu je strahovito razrit; tudi na sredi in zgoraj je zaradi mnogih in velikih razpok jako nevaren. Večkrat je tako razpokan, da sploh ni mogoče preko njega.

(Dalje prihodnjič.)

Poroka na Kredarici.

Mnogo je že dočakal in videl naš Triglav, toda niti sanjati se mu ni moglo o tem, da se bo ob njegovi sivi bradi kdaj vršila prava poroka, kar se je res zgodilo dne 11. septembra t. l.

Dne 16. januarja t. l. je „Pipa“ uvidela, da mora najostreje določiti svojih pravil, namreč: „Pipar mora biti samec“, izpremeniti ter določiti, da „Pipar sme

biti oženjen“. Komaj se je bilo to ustanovilo, sta že dva Piparja „noter padla“. Pipar Škof se je poročil dne 11. avgusta meseca, Pipar Korenčan pa dne 11. septembra t. l. Nadpiparju so sicer, ko je bral poročna („parte“) lista, solze prilezle v oči, a potolažil se je hitro, ko je čul, da bo na Kredarici poroka in svatovščina Korenčanova; to mu je imponiralo, kajti na višavi 2515 m v Evropi kaj takega še ni bilo.

Dne 10. septembra popoldne so polagoma prihajali ženin in nevesta ter povabljeni svatje na Kredarico. Nad Peklom, ne daleč od Dežmanove koče, sta jih pozdravila Pipar in njegov prijatelj, ki sta nalašč došla s Triglava. Kmalu potem, ko so bili svatje prispeli na Kredarico, na kateri je veselo vihrala slovenska trobojnica, je prišel Pipar s Koroškega s tremi prijatelji in skoraj za njimi prečastiti gospod Triglavski župnik Aljaž. Kdo drugi bi pa tudi bil upravičen v njegovi kapelici, v Triglavskem pogorju, kjer je le on gospodar, izvršiti tako imenitno in izredno cerkveno opravilo? Poleg vodnikov, čuvaja in njegove žene se je nabralo ta dan 19 udeležencev v Triglavski koči, ki je bila slavnostno okrašena.

Naredil se je mrak. Mogočen strel vrhu Kredarice je oznanil: „zdaj se pa začne“. V kapelici je zapel zvonec. Nadpipar pa je zinil: „Korenčan, ali ga slišiš, kako ti klenka? Kmalu te poneso v zakonski jarek“. Ob pokanju topičev je gorel vrhu Kredarice krasen umetalni ogenj in razlival bele, modre in rdeče žarke v temne doline, očak Triglav pa je strmel in od strahu si zavil svojo sivo glavo v gosto meglo. Rakete so švigale v zrak in se utrinjale kakor zvezde.

Nato se je družba odpravila v kočo, kjer je bila prirejena večerja. Nadpipar je povabil za mizo tudi naše vrle vodnike: Šmerca, Urbasa, Rabiča in Lakoto. Premajhna je bila miza za obilna jedila, katera so pripravile cenjene dame, prijateljice Piparjev. Več ur so že pekle, cvrle in kuhale, in šibka miza je ječala pod težo naloženih božjih darov. Ko je preč. gospod župnik odmolil Ave Marija in so gostje posedli, je otvoril Nadpipar „Piparski večer“. Pozdravil je ženina in nevesto, gospico Jelico Hrovatovo, navdušeno Slovenko in vrlo, neustrašeno hribozakinjo; prečastitega gospoda župnika, častite dame, drage koroške goste ter vodnike, potem pa izročil predsedstvo gospodu župniku. V presledkih se je ženin v svojem in v neveste imenu zahvalil za ljubeznivo prireditve lepega sprejema in za udeležbo. Tekom večera je večkrat govoril gospod župnik o slovenski turistici, jako zanimivo slikal nje pomen in razvoj, dokazoval, da so bili domačini prvi turisti, da so že davno prej lazili na Triglav in na druge vrhe, še predno je bil Triglav „touristisch erstiegen“. Gospod Mandelj je slavil Piparje kot ustanovitelje „Slov. plan. društva“ in kot gardo tega društva. Nadpipar je med drugim govoril o pričetku in snovanju „Slov. plan. društva“, razpravljal o važnosti vodnikov za delovanje planinskih društev sploh in se posebno pohvalno se spominjal navdušenja naših vodnikov za delovanje „Slovenskega planinskega društva“, poudarjal, da so vodniki naši prijatelji, ne najeti hlapci. Gospod Sušnik je govoril o slovenski domovini in o bogastvu njenih naravnih krasot. Nadpipar je tudi pohvalno omenil

marljivega čuvaja naše kože in njegove postrežljive žene ter ju zahvalil za današnji trud. Nato je vrla oskrbnica podelila nevesti krasen šopek svežih planik. Pa še mnogo drugih zanimivih, zabavnih in šaljivih govorov in napitnic je bilo, vmes pa so se razlegale slovenske pesmi. Navdušenost je dospela do vrhunca, ko je bilo treba misliti na zaključek prekrasnega večera. Pred polnočjo je vse utihnilo. Tema in megla sta pokrivali snežnike in doline, in le proti jugu je bilo videti migljanje nekaterih osamelih zvezdic. V koči pa se je sleherni zibal v sladkem spanju.

Zgodaj zjutraj so prebudili izletnike vodniki z naznanilom, da dežuje, in da je ves svet zavit v gosto meglo. „Al nam kej morjo, če še nekoliko poležimo?“ je vprašal gospod župnik, in dvanajstero grl je odgovorilo „neč“. No, na spanje ni bilo več misliti. Drug za drugim so vstajali; vsak je imel kaj posla. Vremenski proroki so pred kočo ugibali, kakšno bo danes vreme. V kuhinji so pričeli kuhati razne zajtrke. Dame so se lotile neveste, jo napravljale in lepoticile. Ženin se je pritoževal, da ni brivca, ki bi mu brke navzgor navihal in mu kodre iz las užgal. Koroški gost se je takoj ponudil, da bo za ministranta in cerkvenika, drugi pa so urejevali kapelico. No pravcati direndaj je nastal, kakor da bi bil semenj. Nadpipar pa se je pred kočo razkoračil ter kričal: „Le not, le not! Takoj se bo pričelo. Le not! Videli boste, kako bo eden noter skočil“. Toda privabil pa ni nobenega.

Proti sedmi uri pa je zapel v kapelici zvonec tako milo in nežno ter opomnil ženina in nevesto, svate in druge na resni trenotek. Vsi so se zbrali v jedilnici. Prišla je dična nevesta v nežni beli obleki, v roki držeč velikanski, prekrasno vezan šopek iz planik in mirt, a obraz ji je radosti žarel. Z ženinom sta se poslovila kot fant in dekle od vsakega navzočnega posebej. Tuintam je zaigrala solzica v očeh. Nevesta je pripela ženinu in pričama „pušelce“, pozvonilo je v drugič, in družba je stopila h kapelici!

Prečastiti gospod župnik v lepi mašni obleki ter ženin in nevesta so stali v kapelici, ki je bila prav okusno okrašena s cvetkami in zelenjem; priči sta stali tik kapelice, drugi pa za njima.

Oblak na nebu se je pretrgal, prelepo je posijalo solnce na kapelico in radovedno pogledalo na izredno opravilo. Vse tiho, le zamolkle glasove župnikovih molitev je bilo slišati, in v kratkih presledkih sta zadonela dva krepka d a. Po poroki je gospod župnik še mašo bral v kapelici.

Amater-fotograf Pipar Knafele je potem poročenca, župnika in priči Mandlja in Nadpiparja fotografiral pred kapelico in napravil še par drugih skupin. Po kratkem zajtrku so nekateri stopili na vrh Triglava, drugi pa so se pripravili na odhod. Poročenca z vodnikom Šmercem sta se napotila črez „Prag“ v Vrata, drugi pa skozi Kot. Vsa družba je bila vesela in živahna in se je med potjo do Mojstrane prav dobro zabavala. V Mojstrani so vsi domačini že vedeli, kaj se je zgodilo na Kredarici, in radovedno so ogledovali došle in povpraševali o raznih

podrobnostih. Star možiček je Nadpiparja, ki je z vodnikom Lakoto došel v vas, še celo oštel, rekoč: „Gospod, zakaj niste Lakote pustili na Kredarici? Sedaj bo pa ob dobri letini vendar lakota v Mojstrani“.

Vsi izletniki so se potem v gostoljubni gostilnici Šmerčevi zbrali na skupno kosilo. Poročenca sta tam našla svoje starše in druge sorodnike in štirideset brzojavnih in drugih čestitk, večinoma od planinskih prijateljev. Družba se je tu kaj prijetno zabavala in po šesti uri odšla proti kolodvoru. Tam so vsi vzeli hvaležni slovo od prečastitega Triglavskega župnika in mu sredi ceste zapeli odhodnico: „Al nam kej morjo“? Soglasen „neč“, in hajdi v železnične vozove proti beli Ljubljani. Še par pogledov na naše sive orjake, v krasne doline, in dospeli smo v Lesce. Tu sta se poročenca poslovila in se odpeljala na ženitovansko potovanje, toda ne na Dunaj, v Trst ali v Pariz; to ni za hribolazce. Peljala sta se marveč v Bohinj, in kakor se je pozneje zvedelo, poletela sta na Črno prst, na Mangart, na Grintavec in na Šmarno goro.

Na željo poročencev se izreka še na tem mestu prečast. gospodu župniku, cenjenim damam, koroškim gostom, vodnikom, oskrbnikoma Triglavске kočе ter vsem drugim za priprjetno zabavo, za pristrčni sprejem, ljubeznivo postrežbo in sploh za vso priredbo najiskrenejša zahvala. Naj vsakemu udeležencu prekrasne ure med dragimi prijatelji ostanejo tako globoko v spominu kakor poročencema.

Priča Nadpipar.

Društvene vesti.

Dr. Francišek Lampe, urednik ilustriranega lista „Dom in sveta“, je preminil dne 24. t. m. To žalostno novico beležimo tudi mi, ker smo vrlemu možu dolžni hvalo, da je v svojem listu seznanjal po slikah Slovence tudi z lepoto naših pokrajin ter jih učil ljubiti svojo prekrasno domovino. Časten spomin odličnemu pisatelju, čigar neprestana delavnost ga je prezgodaj otela Slovence!

G. Ivan Mlakar, naš duhoviti potopiseec iz Tur, je postal katehet na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani. Ljubljencu slovenskih turistov čestitamо prav iz sreca na zadobljeni službi.

Darila. Osrednjemu društvu: Pipar g. Ivan Korenčan povodom svoje poroke na Kredarici 20 K. — Savinski podružnici: Slavna posojilnica v Celju 200 K za napravo novega pota v Turskem žlebu. G. Simon Kuček, pivo-

varnar v Žalcu, 50 steklenic cesarskega piva. — Ziljski podružnici: G. Fr. Schwarz, c. kr. fin. svetnik v Millstattu, po g. prof. J. Frischaufu 20 K za popravo pota na Lovea. — Srčna hvala vsem darovalcem!

Novi člani.

Osrednjega društva:

- Gd. Skočir Mihajlo, c. in kr. stotnik v p. v Spod. Šiški.
- „ Tomažič Alojzij, c. kr. poštni uradnik v Zagorju.
- „ Korbar Dragotin v Zagorju.
- Gdč. Sladek Elvira v Hrastniku.
- „ Prešern Jelica v Ljubljani.
- Gd. Humer Fran, trgovski poslovodja v Šiški.
- „ Tertinek Fran, načelnik postaje na Savi.
- „ Medved Anton, župnik na Sv. Gori.
- „ Berlan Engelbert, administrator na Doboveu.

Gd. Gvaiz Anton, c. kr. profesor v Gorici.
 „Zafošnik Blaže, zavarovalni uradnik
 banke „Slavije“ v Ljubljani.

Ga. Šumi Josipina, tovarnarica v Ljubljani.

Savinske podružnice:

Gdč. Kališ Leopoldina, učiteljica v Gornjem
 gradu.

Gd. Pustoslemšek Rasto, jurist v Gornjem
 gradu.

„Zdolšek Josip, c. kr. avskultant v Gor-
 njem gradu.

„Kindij Mihael Fjedorovič, gozdarski
 tehnik na Dunaju.

Ziljske podružnice:

Gd. Somer Jos. dr., stolni korar v Celoveu.

„Knaflič Jakob, župnik v Ločah.

„Strojniki Josip, župnik pri Mariji na Zili.

„Progar Vekoslav, podobar v Celoveu.

Pot skozi Turski žleb je otvorila „Savinska podružnica“ dne 17. t. m. Otvoritve veleznimivega pota, ki mu ni vrste v vseh naših planinah, so se udeležili imenovane podružnice načelnik g. Fr. Kocbek in nje tajnik g. Ign. Šijanec, osrednjega društva odbornik g. A. Mikuš, častni član g. prof. J. Frischeauf, trije gg. učitelji iz Savinske doline, g. Piskernik s tremi vodniki in delavci ter dva nemška profesorja iz Grada in Berlina. Ker priobčimo popis znamenitega pota in njega trudapolno napravo v prihodnji številki, naj omenimo za danes le toliko, da je bila slovesna otvoritev jako pristrčna, ter da so nje udeležniki polezli tudi na strmo Skuto (2530 m), od koder so imeli najobsežnejši razgled ob popolnoma jasnem in mirnem zraku.

V Triglavski koči na Kredarici je bilo do dne 13. t. m. 223 turistov.

Zanimiva opazka v spominski knjigi kože na Kredarici. Dospel sem dne 15. julija opoldne v Mojstrano in se napotil proti eni uri popoldne skozi Kot do Dežmanove kože. Ker mi jih je več reklo, da je od Mojstrane do Dežmanove kože s počivanjem vred samo 4 do 5 ur, nisem hitel;

radi tega sem prišel, ko je bilo že skoro popolnoma tema, v „Pekel“ do merila za sneg in sem moral prenočiti tu pod milim nebom, sicer jako po ceni, a v občutnem hladu. Ko se je jelo daniti, sem šel proti Dežmanovi koči, a ko dospem do nje, je bila zaprta in čuvaj odsoten. Na klopi pred kočo sem spal še par ur na solcu do $\frac{1}{4}$ na osem. Tedaj je prišel mimo čuvaj „Triglavske kože“ na Kredarici, Janez Lipovšek. Ta mi je popisal pot do Triglavske kože in mi povedal toliko dobrega o tej koči, da sem takoj odrinil na Kredarico. Naj omenim, da je sprejem čuvajeve soproge, Terezije Lipovšekove, daleč presegele moje pričakovanje, in da nisem našel še nikoli pri vseh svojih potovanjih po gorah bolj postrežljive in pazljive oskrbnice ali bolj urejene in skrbno oskrbovane kože. To kočo bodem, kar bo v mojih močeh, priporočal svojim rojakom v obisk. Žali Bog, na vrh Triglava nisem mogel, megla je bila prebuda; zato sem krenil dne 17. julija v Bohinj. Pristrčne pozdrave mojim prijaznim gostilnikom. Na veselo svidenje pozneje!

Franz Ewald Thiele s. r.
 Leipzig.

Poti. Radovljiska podružnica je zaznamenovala pretekli mesec sledeče poti: V Bohinju iz Polja na Raskovec; od Orožnove kože preko Osredka in Poljane (planin) na planino Suho, kjer stoji nova koča Radovljiska podružnice. To pot je bilo treba na več krajih šele narediti. Na novo je zaznamenovala pot iz Laškega Rovta čez Suho na Rodico. Na Begunjščici je zaznamenovala pot iz Poljč k Tomčevi koči ter prenovila znamenja iz Begunj preko rudnikov do vrha Begunjščice.

Surovost. Zlobne roke so prve dni tega meseca podrla drog na „Loveu“ ter raztrgale in onesnažile slovensko zastavo, katero je naša Ziljska podružnica s trudom in s stroški postavila na vrhu. Nezaslišano je, da srd nasprotnikov sega tako daleč. No, nova zastava zopet ponosno vihra raz vrh „Lovea“.

Poziv! Društvenike in naročnike „Planinskega Vestnika“ vljudno prosimo, ako je **naslov na ovitku** „Plan. Vest.“ pomanjkljiv, nenatančen ali nepravilen, da blagovolijo naslov iz ovitka izrezati, ga popolniti in popraviti ter ga odboru „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani čimprej poslati, da se za nadaljnje pošiljanje prirede popolni naslovi.

Poziv na III. tekmovalno slikanje.

Odsek amateur-fotografav „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da se blagovoljno udeleže tekmovalnega slikanja za leto 1900. Vzpored je: 1.) Triglavsko, 2.) planinsko, 3.) pokrajinsko slikanje, 4.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od oktobra 1899. do novembra 1900. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovanje in jih prosimo, da se ga obilo udeleže ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. oktobra 1900. leta odseku amateur-fotografav „Slov. plan. društva“.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se pošljejo posebej v zavitku.

Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografav
„Slov. plan. društva“.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K.

„Plan. Vestnik“ prejemljejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijak 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,
priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarstkih kosceh, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Restavracija Železnikova

na Dovjem

preskrbuje tujcem in turistom vodnike, vozove in prenočišča. Dobra jedila, pristna pijača in prijazna postrežba.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince pre-
skrbim sam in brezplačno.

Ceniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo
papirja ter pisalnih in risalnih
potrebščin.

JOS. PETRIČ,
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobnkov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urur v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦Cenovniki na zahtevanje brezplačno.✦

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovi ulici št. 9, (zalega spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Firme na steklo in vsakovrstne druge napise, izvirne diplome in vsakovrstna kaligrafska in litografska dela

izdeluje umetnik in ceno

Vinko Novak,

umetni slikar in litograf

v Križniških ulicah št. 9 v Ljubljani.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnjanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,

se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAC

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9, priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in plesarskih predmetov.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega medenega blaga in slaščice.

Kupuje med v panjih in vosek.

J. Bonač

v Ljubljani,

v Šelenburgovih ulicah

št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno

svojo trgovino s

papirjem in s pisal-

nimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam

na ogled.

V svoji knjigovodni

izdelujem vez pre-

proste in najfinišne.

Prezemljen izdelo-

vanje vsakovrstnih

razglednic po fotogra-

fijah, 1000 lepih raz-

glednic 28—32 K.

Imam veliko zalogo

razglednic mesta

Ljubljane z različnih

strani.

10 najlepših razglednic

samih cerkev ljublan-

skih za 66 h, s pošto

76 h.

Edina zaloga svine-

nikov družbe sv. Cirila

in Metoda (iz Hard-

muthove tvornice).

Prekupnikom velik

popust.